

რედაქცია

გადაცემის პრინციპები თ. ა. კ. მუსხიშვილის ხელისუფლებით

ხელის-მოწერა

ქალაქი „დროება“ რედაქციაში. გადამცემის სახელით: ВЪ ТИФЛИСѢ, ВЪ РОСІИИ ДРОБНА „ИВЕРІИ“

„დროება“-„ივერიის“ უსანი

წელიწადში 6 თვეს. 3 თვეს

დროება „ივერია“ ერთად . . . 13 მან. . . 7 მან. . . 4 მ.

ცალკე „დროება“ 9 მან. . . 5 მან. . . 3 მ.

„ივერია“ 6 მან. . . 4 მან. . . 2 მ.

„დროება“ და „ივერია“ დროს 5 კაპ. „ივერია“ 2 მან.

დროება

გამოდის ყოველ-ღამე ორშაბათს გარდა

უსანი განცხადებები

დიდი ახალით ახალს 1 კაპ. ნოემბერის ახალით ახალს 1 კაპ.

თუ სავაჭროება მოიხსნება, რედაქცია გასწორდება და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს. დაუბეჭდავ წერილებს რედაქცია უაღრესად გულგრილად განიხილავს.

განცხადება მ-ღებმა ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზე.

აწერონის თეატრში

კვირას, 16 ნოემბერს

ბ ე ნ ე ძ ი ს ი

ა. ცაგარელისა

ქართულ ტრუპისაგან წარმოიდგინება

I

პათიკო

დროება 5 მოქ. თხზ. ბენეფიციანტისა.

ბილეთები ისეა დასაყენებელი თეატრის კასისა და ახსნაურადის თანხა-ქას მადანაში.

დასაწყისი 7 1/2 საათზე.

ტელეგრაფები

(ხალხის შიშის საგანგებო)

კეტიბურლი, 13 ნოემბ. გასუთის „როსისას“ რედაქციას ცალკე ნომრების გაყიდვას ნება მიეცა.

ლივონია, 13 ნოემბ. გემი „ოცნაგია“ დაჯავახ საფრანგეთის გემს „ჟაზუგ“ დაძვლივ დაიღუპა 250 კაციერთა.

სტამბოლი, 12 ნოემბ. დერგის-ფაშამ დუღა-ნაში შესვლისთანავე გუნიაში მოაწვია ენციკლოპედია მედიის ჩინოვანების წინადადება, რომ ბეგრ-ბეგრთან ერთად ხელი მოაწეროს განცხადებას.

„დროების“ ფელტონი, 15 ნოემბ.

საფრანგეთის თეატრები

(წერილები პარიზიდან)

V

საფრანგეთის პირველი დიდი რევოლუციური გვიმტაცება—თუ რა და რამდენი შეუძლია ხალხს, რომელსაც ათას წლოვით სტანჯვიდნენ და მონობაში ყოფილა. მე-XVIII საუკუნის დამლევეს პირველად გაიშალა თავისუფლების დროშა საფრანგეთში! . . .

საზოგადოება, შემზადებული ჯერ ენციკლოპედისტებისაგან და მერმე ამერიკის ინგლისელებისაგან მონობიდან განთავისუფლებით, დაინძრა ხალხში გაჩნდნენ მქადაგებლები ხვის ტყაოსნებთან. „უკანასკნელის ივერიის“ ნომერში დაბეჭდილი პოე-

ვეფხვის ტყაოსნის რედაქცია

ტფილისი, 14 ნოემბერს.

დიდი ხანია განზრახვა გვექონდა დასტამბული „ვეფხვის-ტყაოსანი“ შევეთანხმებინა ხელთ ნაწერ „ვეფხვის განგრძობა და აგრეთვე ის გარემოება, რომ მთელი გამოცემა გაიყოს და ზოგიერთი გამოცემლები აპირებენ ხელ ახლა ბეჭდვას, გვაძლევს მარჯვე შემთხვევას ჩვენი განზრახვა სისრულეში მოვიყვანოთ და უყოვნებლივ.

მაგრამ ესეთ დიდ პასუხის-გებას, როგორც არის „ვეფხვის-ტყაოსნის“ ხელის ხლება, ჩვენ მარტო ვერ ვიღებთ ჩვენს თავზე. ბედია, რომ ამ საქმეში ყველა მიიღოს მონაწილეობა, ვისთვისაც რუსთაველი შეადგენს ძვირფას ნაციონალურ სიმდიდრეს.

მსოფლიო ლიტერატურის ისტორია მოგვითხრობს, რომ როდესაც ბერძნებში დაიბადა ჰაზრი ჰომეროს თხზულების შესწორებისა, ეს საქმე ისე მიიმეტ ჩასთვალეს ბერძნებმა, რომ ჯერ თვითონ დიდი ფილოსოფოსი არისტოტელი და შემდეგ მთელი ალექსანდრიის აკადემია შრომობდნენ აღედგინათ ნამდვილი პოემა ჰომეროსა.

რაც ჰომერი ბერძნებისთვის იყო ის რუსთაველი ქართველებისთვის არის. შეიღ საკუნეში, რომელიც გასულია რუსთაველის დროებიდან, შეფხვის-ტყაოსანი ბევრის გადაწერ-გადმოწერით, ჩამატებით, გამოკლებით ისე შეცვლილა, რომ, გვერდია, რუსთაველის გენიიმ სამჯერ უარ-ჰყოს პოემის ავტორობა, სანამ ერთი გამოცემა გაიყიდებოდეს.

(პროპაგანდისტები), ორატორები; მწერლებმა დაიწყეს უშიშრათ ლაპარაკი და დაანახვეს ხალხს, საზოგადოებას—თუ რამდენი აკლია იმას ახლა, რომ იცხოვროს, ცოტა არ იყოს, კაცურად; უჩვენეს ის საშვლებები, რომლითაც შეუძლიან ამ გვარი ცხოვრების მოპოება. ხალხი მხოლოდ ამ წაქეზებას უცდიდა და პირველად დაეტაკა ბასტილიას ამ ისტორიულ საპყრობილეს, . . .

ლუდოვიკ მე-XVI გამოიქცა თავის ცოლით პარიზიდან და ეპირებოდა სხვა სახელმწიფოების ჯარებით ისევ დაემშვიდებინა ხალხი, მაგრამ დროებით შემდგარმა მართებლობამ დაიჭირა გზაზე და ჩამოიყვანა ისევ პარიზში. . . .

დაარსდა რესპუბლიკა.

აპიტომ, ქართული ლიტერატურის მოყვარულთ ვალია, რამდენადაც ეს შესაძლებელი იქნება, ადადგინონ ნამდვილი პოემა დიდის პოეტისა ისეთი-სავე მეცადინეობით და მოწიწებით, რა მეცადინეობითაც სხვა ხალხები ვაყრობიან თავიანთ საუკეთესო პოეტების მანუსკრიპტებს.

მს აზრი მარტო ჩვენ არ გვეყვითნის. ჩვენამდისაც გაუწევიან ამ გვარი შრომა და ბევრსა ცდილან პოემის აღდგენაზე; მაგრამ ვერ შესძლებიანთ ეშონათ ყველა ხელთ-ნაწერი შეფხვის-ტყაოსნისა, საიდანაც უნდა ესარგებლნათ და ამის გამო ყველა შეცდომაც ვერ აუცდენიათ წიგნისათვის.

ჩვენ ეფიქრობთ, რომ თანა მდროვე ქართულ ლიტერატორს არც აქვს ნება და არც შეუძლია უბრალო რამ ცვლილება მოახდინოს შეფხვის-ტყაოსნისა, თუ ეს ცვლილება არ იპოვება თითონ პოემის სხვა და სხვა ვარიანტებში. ჩვენი მოვალეობა იქნება მხოლოდ სხვა და სხვა ვარიანტებიდან უკეთესის არჩევა და აქა-იქ მართლ-წერის ნიშნების შესწორება.

ჩვენი განზრახვა არის: ა). შევთანხმობთ „ვეფხვის-ტყაოსანი“ სხვა-და-სხვა ვარიანტებთან. რაც აკლია, შევმატოთ ტექსტს და რაც ნამეტანია გამოვაკლოთ. (ხელათ გვაქვს ხუთი ხელ-ნაწერი ვარიანტი. ძილვე ველით რამდენსამე).

ბ). დაესხათ პოემაში, თავ-თავის აღგილზე, მართლ-წერის ნიშნები. ამ ნიშნების შეცდომას ბევრი ზიანი მოაქვს მკითხველისთვის, რადგანაც

საზოგადო ცხოვრება აქამდისინ ყოველთვის ისე მიდის, რომ შეუძლებელი ყოფილა ერთ-ნმათ, თანხმად ყველასი მოქმედება, რომ ყველას ერთი-და-იგივე რწმენა და მიმართულება ჰქონდეს. რასაკვირველია, აქაც, ახალ დაარსებულ მართებლობაშიაც გაჩნდნენ სხვა-და-სხვა პარტიები, წრეები. მრთი პარტია ასე ჰფიქრობდა ხალხის მმართვეას, მეორე ისე.

შურო ცნობილი პარტიები იყვნენ: „იაკობინების“ წრე, რომლის მოთავევებით იყვნენ შემდეგი ნიჭიერნი და მართლა ღირს-შესამჩნევნი პირები: რობესპიერი, მარაჰ, ლანტონი, ჟუკე-ტენილი და სხვ. და ჟირონდელიები: ბარბარუ, ბიუზო, პეტიონი, ლუვე და სხვები. მარდა ამისა პარტიები „მონტანიარების“ (მთისა) და რამდენიმე სხვა წერილი წრეები, რომელთ შორის მუდამი განხეთქილება და გაუთავებელი ბაასი არსებობდა.

მისი გონება ირყენება გაუგებარი ჰაზრების ზვირებით.

და ბ). თუ შესაძლებელი იქნება: შევიტყოთ—ვინ არიან იმ დამატებათ ავტორნი, რომელნიც არ იქნებიან რუსთაველის ნაწერად ცნობილნი; მოვიყვანოთ წიგნში სრული ბიოგრაფიული ცნობა რუსთაველზე; შევადგინოთ საზოგადო შენიშვნა „ვეფხვის-ტყაოსანზე“ და შევკრიბოთ ცნობა იმაზე, თუ ვის რა გვარი „ვეფხვის-ტყაოსანი“ აქვს ამ ჟამათ.

ამ მიზნის მისაწევნელათ ჩვენ საზოგადოებისაგან ვითხოვთ:

ა). მისაც აქვს, დროებით გამოგზავნონ „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ კანცელიარიაში (საცა უნდა მოხდეს „ვეფხვის-ტყაოსნის რედაქცია) ხელთ-ნაწერი „ვეფხვის-ტყაოსანი“, რომელიც შემდეგ შესწორებისა დაუბრუნდება პატრონს უკლებლათ და ყოვლის მიზნის გარეშე.

და ბ). თბილისში მყოფთ ამ საქმის თანამგრძობელთა ესთხოვთ მობრძანდნენ, ქვემოთ დანიშნულს დროს, სხნებულ საზოგადოების კანცელიარიაში და მიიღონ მონაწილეობა რედაქციის შრომაში.

შოველს შემთხვევაში, მობრძანდებიან თუ არა, ჩვენ ესთხოვთ ამ რედაქციაში მონაწილეობა მიიღონ: ბ. დ. მრბელიანმა, დ. ი. შიფიანმა, ბაბრიელ იმერეთის ეპისკოპოსმა, ი. ბ. შავჭავაძემ, ა. რ. წერეთელმა, ვ. ვ. მრბელიანმა, ბ. მ. წერეთელმა, ს. ს. მესხმა, პ. ი. შმიკაშვილმა, ნ. ტ. დალიანმა, დ. ბ. პრისთავმა და სხვ. რომ ყველას შეეძლოს შორიდანაც მონაწილეობა მიიღოს რედაქციაში,

მარტო ერთში იყვნენ ყველა ეს პირები თანხმანი, რომ ეს, რაც კი მოიპოვეს, ეს თავისუფლება, ხელი-დამ არ წესვიდალათ. არისტოკრატია, რალა ლაპარაკი უნდა, გადგა განზე და წინააღმდეგობას უჩენდა რესპუბლიკელ მართებლობას. მაშინ დაიწყო მართებლობამ მათი დენა. . . .

მაგრამ ყველაზე უფრო და შესაძრწუნებელი ის არის, რომ მალე პრინციპის განსამართლების შემდეგ ერთმანეთს დაერივნენ ეს პარტიები და ერთმანეთი ამოასწყვიტეს. შეველა შემომოთვლილი პირები, მარაჰს გარდა ავიდნენ გილიოტინაზე. მარაჰს, გილიოტინაზე არ მოუყვეთია თავი, რადგან აღრევე მოჰკლეს: ის მოკლა ერთმა ახალგაზდა ქალმა—შარლოტა პორტემ.

ზოგიერთი ისტორიკოსები ამბო-

ყოველს სხდომაში მომხდარი ცვლილება იქნება დაბეჭდილი გაზეთს „დროებაში“, რომლის რედაქტორებმა, ამ საქმისთვის გვათხოვეს გაზეთის ფურცელს.

ითონ რედაქცია ამ გვარათ უნდა მოხდეს: მთელი „მეფის ტყაოსანი“ უნდა წაკითხულ იქნას 25 საღამოს განმავლობაში. პირველი საღამო არის დანიშნული 24 ნოემბერს, საღამოს 6 საათზე, „წერა-კითხვის საზოგადოების“ კანცელარიაში, საპერნაია 41. შემდეგ ყრილობა მოხდება ორ დღე - გამოშვებით და ყოველთაინ ცალკე იქნება გამოცხადებული „დროებაში“.

ჟოველ-გვარი შენიშნა ამ საქმის შესახებ ვითხოვთ გამოიგზავნოს ობილისში ამ აღრესით: **Ионъ Меунаргія, При канцеларіи Общества грамотности Саперная, 41.**

- თ. წავ. ერისთავი.
- ი. გოგუბაშვილი.
- ა. მუხანგია.

ახალი ამბები

ზოგიერთს რუსულ გაზეთებში დაბეჭდილია დიდად საყურადღებო ამბავი, რომ შირიმში გაჩენილა ერთრიგი ვაზის ავთომყოფობა, რომელსაც „ფლოქსერას“ ეძახიან.

მა ავთომყოფობა დიდს ზარალს აძლევდა და ახლაც აძლევს საფრანგეთისა და საზოგადოთ შერობის ვაზის მებატრონებს, თუკა ყოველ ღონისძიებას ხმარობდნენ იმის მასაპობელად.

თუ ფილოქსერა შირიმში გარცელდა, უეჭველია, რომ იქილამ ჩვენშიაც ძალიან ადვილად გადმოვა და ამიტომ ძლიერ საჭიროა, რომ მთავრობამ და საზოგადოებამ ახლავე ყოველი სასტიკი საშუალება იხმარონ ამის წინააღმდეგ.

რუის ვაზეთები გვაცნობებენ, რომ მთავრობამ 70,000 მანეთი დანიშნა ამ ავთომყოფობის გამოსაკვლევლად და მოსასობელად. მარტო

ბენ, რომ მიზეზა ამ მკვლევლობისა ის იყო, რომ მარაჰმ, დეკტატორობის დროს, ამ ქალის საყვარელს თავი მოსჭრა, რომ ეს საყვარელი იყო ერთი ფირონდისტი; ზოგიერთი კი, სხვათა შორის ლამარტინიც, ამას ამბობენ, რომ შარლოტტა ძორდე იყო ფირონდისტების დასის წევრი, აღტაცებული ქალი მეტის-მეტად, გულ-შემბატკივარი და როდესაც მარაჰმს წყალობით ყველა ფირონდისტებმა დადევს თავი გილიოტინაზე, ქალი გაბრაზდა, ჩამოვიდა ქაენილამ პარიჟში, მონახა მარაჰმ, რომელმაც მიიღო ძორდე აუზში მწოლარემ. ლაპარაკის დროს ქალმა დასცა დანა გულში და მოჰკლა. მაშინვე დაიჭირეს, გასამართლეს და მოკვითეს თავი.

ბი ეს შემთხვევა იმ საშინელის, გასაოცარის და წარმოუდგენელის დროისა არის აღებული პონსარის დრამის

მთავრობა აქ ვერას გაარიგებს, თვითონ საზოგადოებამაც, შირიმის მემამულეებმაც უნდა იფიქრონ რამე და ამთავითვე მსხვერპლი არ დაზოგონ.

შოთილამ გვწერენ, რომ ამ ნოემბრის 8-ს იქ უკურობებიათ ის მენავეობის სასწავლებელი (კლასი), რომელზედაც რამდენიმე სიტყვა იყო ამას წინათ ჩვენს გაზეთში ნათქვამი. ამ სასწავლებლისათვის სახელად „მინაილის მენაობის კლასი“ დარქმევით.

მუდამ დღე ისმის საჩივარი ჩვენს ქალაქში ჯიბის-ოსტატების გამრავლებასზე; სადაც კი ხალხი ბლომათ დაიარება და ამ ოსტატებსაც შეესვლებათ, თითქმის არ შეიძლება, რომ ჯიბილამ ვისმერამე არ ამოაცალონო. შველასზე უფრო მარჯვეთ ჯიბის-ოსტატები კვირაობით მოქმედობენ ალექსანდროვის ბაღში და ჯანჯულაზოვების მალაზიაში, სადაც ამ ჟამად, ვაჭრობის გამო, დიდ-ძალი ხალხი ირევა ხოლმე დილიდამ ნასადილევის სამ საათამდინ. გავლილ კვირას ორს ვილაც ქალს ამოაცალოს ბაღში ალევრის დრო ფულის ქესა; ორსაც (ერთს ქალს და ერთს კაცს) ამას წინათ ჯანჯულაზოვის მალაზიაში დაუცარიელეს ჯებებში.

ჩვენ შევიტყვით, რომ ბ. რ. ძამსაშვილს დაუწერია შემოკლებული ისტორია საქართველოსა და აბიქტიდებსო.

აშგვარი შემოკლებული ისტორია ჩვენის სამშობლოსა დიდ საჭიროებას შეადგენს აშგვამდ ჩვენთვის და ამის გამო ძალიან სასიამოვნო იქნება, თუ ბ. ძამსაშვილის ისტორია კარგათ, საქმის ცოდნით არის შედგენილი.

ჩვენ შევიტყვით, რომ ქართულ ტრუპის არტისტის ბ. აქეს. საგარელოს ბენფისი ამ კვირას, 16 ნოემბერს არის დანიშნული.

იმედი გვაქვს, საზოგადოება თავის თანაგრძობას არ მოაკლებს ამ არა-

შინაარსისათვის, სახელად „შარლოტტა კარდჟი“.

პირველი წარმოდგენა პიესისა იყო 4 ნოემბერს *L'Odéon*-ის თეატრში. შველა შემოსწებული პირები გამოყვანილია პიესაში. შველანი ისე მოქმედობენ და იმ აზრებს წარმოსთქმენ პიესაშივე, როგორც ისტორია მოგვითხრობს. შველა აკტიორები ისე იცმენ და აკეთებენ სახეს (გრიმს), როგორც იმ პირებს გიწნობთ სურათებიდგან.

ახლა თქვენ წარმოიდგინეთ—რა ხალხი აწყდება თეატრს ამ პიესის სახანავად, მით უმეტეს რომ მთელი 18 წელი ნაპოლონ III მეფობისა დაშლილი იყო ამ პიესის თამაში...

საზოგადოებას ყველასზედ უფრო მოსწონთ პიესაში ღანტონის და ბარბარუს სიტყვები: როდესაც ღანტონი გაცხარებული შეებაება შირონდისტს ბარბარუს და უმტკიცებს იმას, რომ

უნიკო ახალ-გაზდა მწერალსა და ჩვენი სცენის ერთგულ მოღვაწეს; ამას იმედი მით უფრო გვაქვს, რომ ბ. საგარელო თავის ბენფისისათვის, რაგორც შევიტყვით, თავის ახალ ხუმროქმედებთან დრამას „მათიკოს“ ამზადებს.

მარგლის სტანცილამ საყვედურს გვწერენ ამ სტანციის უფროსზე; სხვათა შორის 11 ნოემბერს აქ შემდეგი ამბავი მომხდარა: ერთი ვილაც ვაჭარი ამ სტანციაზე უბილეთოდ ჩამჯდარიყო; მარელში გამოაცხადა და 25 მანეთიანი ქალაღი მისცა სტანციის უფროსს რაც ერგებოდა, იმის მისაღებად. სტანციის უფროსმა დაჰმუქნა თურმე ის ბილეთი და; რამდენიმე კაცი რომ არ ამოჩენილიყო დამხმარე, სულ აღარ აძლივდა ამ ფულს.

„მაჭარს ამას უშვება, გლვხს რალა უნდა უყოსო?“ ჰკითხულობს ჩვენი კარრესპონდენტი.

ახალციხილამ გვწერენ, რომ ამ უკანასკნელ დროს აქაურ ქართველებსა და სომხებს შუა ისეთი განხეთქილება ჰსუფევსო, რომ მეტი არ შეიძლებაო. სომხებს თათრებზე უფრო ეჯავრებათ ქართველებიო და საცა კი ახერხებენ, არ ზოგვენ, სხაგრავენო. მაგრამ, ლეთით, ჩვენი მზრის უფროსი მიუდგომელი კაცი არისო და მომეტებულ თვითმნებელობის ნებას არ აძლევს სომხებსაო. ზანსაკუთრებით ახლო-მანლო სოფლებისა, აჭარის ხალხი არის სომხის ვაჭრებისაგან შეწუხებულიო, და ძალაქის ბამგეობა (აქაური ძალაქის თავი, აგრეთვე ბამგეობისა და ჩჩევის წევრები თითქმის სულ სომხები არიან) ამ გარემოებას ყურადღებას არ აქცევსო და მაშინაც კი ჯავრობენ, როდესაც მზრის უფროსი სოფლის ხალხს იცვავს, იფარავს აქაურ ვაჭრებისაგანო და იმათ დაჩაგვრის ნებას არ აძლევსო.

ის ნამდვილი რესპუბლიკელი არ არის, იმის თეორია უფარვისა და გამოუდგარი და ამ ლაპარაკში თან-და-თან ცხარდება ეს ლომ-კაცი, აღიარებს ამასთანავე თავის რწმენას და ბოლოს თითქო ქუხილიო ისე საშინლად დასძახებს: *Vive la République! Vive la Liberté!* ძნელი წარმოსადგენია—რა ამბავს ასტყენ მაშინ თეატრში მთელი 10 მინუთის განმავლობაში გაცხარებული „ბრაგო“-ს ძახილი, სკამების რახუნე და ტაშის კკრა.

ღანტონის როლის მოთამაშე აკტიორი დიუმენი, თითქოს ამ როლისათვის დაბადებულაო—იტყვი, როდესაც დანიანზე იმას ისეთი ვეებერთელაა ტანით და ისეთი საშინელი ხარასავით ხმა, როგორც ღანტონის ცნობით ისტორიულად.

ბრა ნაკლებ შთაბეჭდილებას იღებს ხალხი ბარბარუს პასუხისაგან (აკტიორი შეღლი), რომელიც გაცხარებითვე უმტკიცებს ღანტონს თავის

ჩვენ მივიღეთ შემდეგი მწერალი აბაში სტანცილამ:

„თუმცა ხშირად გვესმის საჩივარი სხვა და სხვა მხარეებიდან ქურდობის თაობაზედ, მაგრამ სენაკის უფსაღში და უმეტეს მრპირის საპრისტაში დიდი ხანია, რაც ერთი პირუტყვიც არ დაკარგულა; ეგ იმისათვის რომ ჩვენი პრისტავი ბ. ლ. ა. ძრიელ სასტიკათ ეპყრობა ქურდებს და აგრეთვე ხევის-თავებიც კარაღები არიან.

„ხევის-თაობა ძრიელ კარგი გამოიგონეს სწორეთ.

„მხოლოდ გუშინ კი იყო სოფელს ძაპანას ერთი სამწუხარო შემთხვევა: საათის მეორეზე ღამით გაუჩნდა ცეცხლი ერთ აქაურ მცხოვრებლის სახლს და სულ გაანათა მთელი სოფელი. პრისტავი ლ. ა. თუმცა კარგა შორს ყოფილიყო სოფელში, მაგრამ გაეგონა ზარის რეკა და მსწრაფლად გაჩნდა აქ და გააქრეს ცეცხლი. ღიწვა მხოლოდ ის პატარა სახლი, რომელსაც პირველად გაუჩნდა ცეცხლი; ოდა და სხვა ნაშენობები, რომელიც ძრიელ ახლოს იყო ცეცხლთან, გადაარჩინეს.

„სახლის პატრონი ამბობს, მტერობით დამწვესო. ღმერთმა ნუ ქნას, რომ ეგ მართალი იყოს. ზურდიდან კი ხშირად გვესმის ამისთანა ამბები და სენაკის მზრაში ეგ თუ მართალი შეიქნა, პირველი იქნება და ღმერთმა ინებოს, რომ ეკანასკნელიც იყოს.“

„დროების“ კორრესპონდენცია

ძინიძი, 4 ნოემბ. მათავდა კალოზა. მოკრიფეს ყურძნები. ბოცნობამ გაახშირა საღმთო სადილები. ახლა დაიწყება ქორწილები. როგორც მოგვხსენებათ, ჩვენი მღვდლების ხასიათი, ძრიელ ყოჩაღათ არიან და დიდ მხიარულობას აცხადებენ.

სოფლის ორლობეში რაკი ვახვალთ, პირველადვე დანიხანეთ მღვდელს,

აზრების სიმართლეს, აუხსნის როგორი რესპუბლიკელია, და ბოლოს დაიწყებს თავის რწმენასზე ლაპარაკს, თავის იდეალზე იმ გვარის ალერსით, ისეთის სასიყვარულო და ნათელის სახით, რომ იტყვი, რამდენათ ბედნიერი იქმნებოდა ეს კაცი, რომ იმისი აზრები სისრულეში მოვიდეს და რა გამოუთქმელად, განუზომელად უყვარს და სწამს იმას ეს აზრები, ათავეებს დაღალული, მიქანცული, და გულზედ ხელებ მიკრული ამ სიტყვებით: *„République, ma mère!“* იეთ ნაირათ წარმოსთქვამს ამ სიტყვებს, რომ იფიქრებ და იგრძობ, ამაზედ უფრო მაგრათ გამოხატვა თავის სიყვარულისა რესპუბლიკისადმი შეუძლებელია! ამ სიტყვების ბოლოსაც იმ გვარს აღტაცებაში მოდის ხალხი, როგორც წინეთ ღანტონის სიტყვებით.

კოტე ქესხი. ჰაბიყი, 6 ნოემბ. (24 ოქტ.)

ლიაკვანს ანუ პრიხეტნიკს, მნათეს და საყდრის ყარაულს ფეხ-აკრფით მი- მაეალს. სუყველანი ერთათ, მხიარუ- ლად ლაპარაკობენ; მღვდელი არ აცლის ღიაკვანს, ღიაკვანი პრიხეტნიკს, პრიხეტნიკი მნათეს, მნათე საყდრის ყარაულს, ერთი ყაყანი აქვსთ, ოთქო სასოფლოზედ ხალხი ყაყანობსო. მართლათაჲ-და სამხიარულო და სა- ყაყანო დრო აქვსთ: აირივა საღმთო სადილები, ნიშნობა, მაქრის კურთხვა და ჯვარის-წერა; მხოლოდ სამწუხ- რო ეს არის მღვდლებისა, რომ სა- ღმთო სადილები ბევრს ერთ დღეს მოუხდებთ ხალხმე.

ახლა უნდა იცოდეთ, თუ რა ნაი- რად აწვალდებენ ზოგიერთი მღვდლები ამ ახალგაზდა სამეფოებს. ჯერ სტან- ჯვენ მოწმობის აღებაზე მაწეილამ სამ მანეთამდინ უნდა გამოგლიჯონ. ჯვარის-დასაწერი ჯარიმა, ტაქცია აქეთ გაკვეთილი აქეთ — თუმნილამ ოთხ თუმნიამდინს, თუმანს იშვიათათ გამოართმევენ. სამ და ოთხ თუმანს არ თმევენ იმ ახალგაზდებს, რომლებ- საც დანიშნულებთან დანიშნულობა აქვთ... (გლენობაში მიღებულია და- ნიშნულთან ალერსი, რაკი პირობა აქვს მიცემული ჯვარის-წერისა). სა- კვირველია, ეს მოქმედება მღვდლე- ბისგან: თუ ორსულ ქალზე ჯვარი არ დაწერება, რათა სწერენ? თუ ოთხ თუმანს მისცემენ, ჯვარიც დაი- წერება და კიდევ დასწერენ, თუ ნაკ- ლებ, მაშინ კანონი ნებას არ აძ- ლევს!

მართა სამეფო ახალგაზდამ შამომ- ჩივლა, რომ „მღვდელი ესრე მტან- ჯავსო, თუ ოთხ თუმანს მომცემ, ჯვარს დაწერო, თუ არა და ნება არა მაქვს და არც შეიძლება ორ- სულზე ჯვარის-წერაჲ. ის ქალი თითონ ოთხ თუმანთ არა ღირსო, მღვდელი სხვის ქალს მასყიდებსო. რა ვქნა, რის ვაი-ვაგლახით და ვა- ლით მოვაგროვეო საქარწილო ხარ- ჯიო, ეს ხარჯი დამელუბება, თორემ ქორწილს მოვშლიდო.“

რა არის, ღმერთმანი, ამ სამღვდე- ლოებისაგან ასრე ხარობა და წამება ხალხისა. მხლაც ხომ ვერ იტყვიან, რომ ჯამაგირი ცოტა გვაქსო და იმის გამო ხდება ეს ამბავიო? შველა ანგა- რით არის. ამ ჩვენ მიზიყში რაც უნდა მცირე მრევლი ჰყვანდეს, ას კამლზე ნაკლები არა ჰყავთ და მეტი უფრო ბევრია. ავილოთ თუნდა ასი კომლი; კომლზე იღებენ ერთ კოდ პურს და სამ აბაზ ფულს. ჩვენში კოდი პური ისყიდება 4 მ. 50 კ. ასი კოდი შეადგენს 450 მან. ას-ჯერ სამი აბაზიც 60 მან. ჯამაგირიც 100 მან. მკვდრის დამარხვას ჰყიდიან, ჯვა- რის-წერის დროს სხვის ქალებს ჰყი- დიან, ნათლობაში — მირონი ძვირია- რუსეთილამ მოაქვთ ეს ტაბლები, ეს კურატები, ვისაც რძე არ უდგა, მივა ეკკლესიაში და რძეს ყიდულობს, რომ- მელიც არის ეკკლესიის კირი, კირს ჩამოფხვვენ და ერთი ჩაის კოვზის ამსება ამ კირით და ამისი ლოცვა ღირს აბაზი. ასრე წარმოიდგინეთ,

რომ რაც უნდა მცირე პრიხოდინი მღვდელი იყოს, წელიწადში ას თუ- მანს თამამათ აიღებს. მაშ რათ იღე- ნენ ამისთანა საქმეებს?

შეგადაროთ სოფლის მღვდლები ამ მაზრისავე ჩინოვნიკებს. მთელს მაზრაში ხუთ-ექვს ჩინოვნიკს თუ აქვს ამათზე (მღვდლებზე) მეტი ჯამა- გირა. მაშ ამათ რაღა უნდა ქნან, როდესაც უფრო ბევრი ჯაფაც აქვსთ და უფრო მომატებული ხარჯიცა. ნა- ხევარ ჯამაგირზე მეტი ჩინოვნიკებს თითქმის სულ სახლის ქირაში მის- დით; სხვა სარჩოც სასყიდელი და ერთი ორათაც ქალაქებში ძვირია, სანამ სოფელში. ამას გარდა მღვდლებს სახანინო შეშა ეძლევათ, მომატებუ- ლი ნაწილი თავიანთ სამშობლო სო- ფელში ცხოვრობენ, შინაურ საქმეს უფრო მეტს აკეთებენ (ხნავს, სთესავს, ვენახებს აკეთებენ) ვიდრე სასულიერო საქმეს; წირვა, ლოცვა იშვიათათა, ხალ- ხის დარიგება და ქადაგობა ხო არა თქმულა.

ძირელ კარგი იქნება, რომ ერთი რამ განკარგულია მოახდინონ ჯე- როვანათ ამ მღვდლებზე, ან გამოაც- ხადონ ერთი წესიერი დებულება, რომ დაბალმა ხალხმა იცოდეს რაც უნდა გადიხადოს სასარგებლოდ მღვდლისა ან ქორწილში, ან ნათლობაში, ან მიცვალებულზე და სხვა, რომ უსია- მოვნობა მოისპოს ამათ შუა და მღვდლებმა აღარ შეაძლონ ხალხს ყოველივე სამღვთო - წერილი და რჯულზე ხელი არ ააღებინონ.

ხეკელი.

თეატრი

მართული წარმოდგენა

12 ნოემბერს.

„ღრუბითი სიყვარული“ ორ მოქ- მედებისა კომედია თ. ღ. პრისთის- გან გადმოკეთებული და „იჭვანია“ ერთ მოქმედებისა ვოდევილი თ. რ. პრის- თისისაგან გადმოკეთებული.

წარსულის ოთხშაბათის და რამდენ- ნიმე წინა წარმოდგენის დამსწრეებმა მწუხარებით უნდა აღვიაროთ, რომ თეატრისში, ამ საქართველოს დედა- ქალაქში დღეს თეატრს, საგვარცმოდ თეატრს, ისე მაგარი ნი-დაგარ ჰქონია, რამდენადც საქირია მისს ჯეროვა- ნად წარმართისათვის. მით უფრო გულ-მოსაკლავად, მიგვანია ეს მოვ- ლენა მით უფრო სავალალოდ ვრა- ცხავთ ამ სასარცხინო ფაქტის აღვი- არებას, რომ დღეს ჩვენთვის თეატრს უფრო დიდი და წმინდა მნიშვნელო- ბა აქვს, უფრო ვრცელი ასარეზი აქვს მიზომილი მისს ზედ-მოქმედებას, ვიდრე სხვაგან, მაგ. საფრანგეთში ან ინგლისში, შვეიცარიაში და გინდ რუსეთში. ამ ქვეყნებში თეატრს აფა- სებენ უმთავრესად, როგორც ხელოვ- ნების ტაძარს, ესთეტიკურად დამატ- ბობელს. ჩვენში კი თეატრის ამ გვა- რი დანიშნულება მეორე ხანისსეკა ჩამოყენებული.

თეატრი დღეს ჩვენთვის არის ერ- თად-ერთა საზოგადო დაწესებულება, სადაც გვემის ჩვენი დედა-ენა, ყველა სხვა დაწესებულებათაგან განდევნი- ლი; ის არის ერთად-ერთი ადგილი, სადაც მამულის - შეილს შეუძლია, ქართველი საზოგადოების ერთად შე- კრებას ნაწილს ამცნოს, ასე თუ ისე, თავის გულის დარღები და წა- დილი, გახსენოს და გამოუხატოს წარსული დიდებული ცხოვრება, და- კვიროვს ეხლანდელს ცხოვრებას, დაამოზინოს მისი ცუდი ვითარება და ასწავლოს რითი და რა საშუალე- ბით შეიძლება საძრახისი თვისების აშორება და კარგის მიღება; ერთის სიტყვით, ის არის ძლიერი და უმტყუ- ნარი საშუალება, რომლის წყალო- ბით საზოგადოების იმისთანა წევრსაც კი, რომელიც მწერლობას სრულიად არ იცნობს, ადვილად ჩაეგონება, რომ „წმეო შობილი წარსულისაგან არის მშობელი მომავლისა“.

მეტყვიოთ „ეს კარგი, მაგრამ ჩვენს სცენაზე ხშირად იმისთანა პიესები წარმოიდგინებიან, რომელნიც სრუ- ლიად შეუსაბამებელია თეატრის ზემოთ მოხსენებულ დანიშნულებასთან. მა- შასადავ იმ არ ასრულებს თავის და- ნიშნულებას.“

მართის შეხედვით თქვენი ნათქვამი მართალს ჰგავს, მაგრამ, თუ დავაკვი- რებთ და საქმეს საფუძვლიანად გან- ვიხილავთ, დავრწმუნდებით, რომ ეს აზრი ჭეშმარიტი არ არის. თეატრი ჩვენში, შედარებით რომ ვთქვათ, ახალი საქმეა. მისი ნიადაგის გასამაგ- რებლად საქირია, რომ წარმოდგენებს ხალხი საკმაოდ ესწრებოდეს, ე. ი. სხვა სიტყვებით ვთქვათ, თეატრის ეკონომიური მხარე დაჯილდოვებულ უნდა იქმნას, რომ თეატრის მოღვაწე აქტიორებს შეეძლოს სულითა და გულით ემსახურონ თავიანთ ხელო- ბას. რითი მიეზიდა ჩვენს ტრუპას თეატრისადმი საზოგადოება, და მერე იმისთანა საზოგადოება, რომელიც ცოტაც არი სერიოზულ პიესების წარმოდგენის დროს ტკბილს რულსა ეძლევა? სხადია, რომ თუ ტრუპას არსებობა უნდოდა, იმას უნდა დაეთმო საზოგადოებისათვის, ე. ი. წარმოდგენა ვოდევილები და ადვი- ლი კომედიები და მითი დაეკმაყო- ფილებინა მისი მოთხოვნილება ფე- ატრისაგან, რომელიც სამის სიტყვით გამოიხატება: სიცილი, სიცილი და სიცილი. ღირსეული დრამები, კო- მედები და მელოდრამები კი ჯერ- ჯერობით სხვათა შორის უნდა ეთა- მაშა, ნელ-ნელა შეეპარებინა იმისთვის და ამ რიგად თან-და-თან მოემზადე- ბინა იგი საგვარცმოდ თეატრისა- თვის.

თუ ამის შემდეგ კიდევ არ დაი- არება საზოგადოება თეატრში, ეს მხოლოდ იმით უნდა აიხსნას, რომ

„გერა შეჯდა მწეერი ხეხე, ქმნა სულამ გვანი მისი.“

იმედი ვიქონიოთ, რომ მალე უკე- თესი დრო დაუდგება თეატრსა და მანამ კი ჩვენი ნიჭიერი ტრუპა იმდენს ქველობას გამოიჩენს, რომ განაგრძოს თავისი მოღვაწეობა.

ახლა შევეუდგეთ თვით წარმოდგე- ნის განხილვას. „ღრუბითი სიყვარუ- ლი“ ახლად გადმოკეთებული ორ მოქმედებისანი კომედია, უეჭველია საუკეთესო კომედია არის ღ. პრის- თისისაგან გადმოკეთებულ პიესების რიცხვში და საზოგადოდ ჩვენი თეატ- რის „ადვილ კომედიების“ რეპერ- ტუარში. პიესის საგანი თუმც ახალი არ არის, მაგრამ იმ რიგია, რომ ათას ნაირად შეიძლება მისი განმეორება და ყოველთვის სიამოვნებით მოის- მენს კაცი, ნამეტურ, როცა მოქმე- დება ასე ცოცხლად და მოკლედ არის დაწერილი.

თი პიესის შინაარსი: ბებერს, არ- ხელოლიის ერთობ მოყვარულს დე- ნერალს თვრამეტი წლის ქალი — ძა- ტო ჰყავს, რომელსაც ოც-და-თუთ- ხმეტი წლის პავლე ღამჯდარიანი ის- ტორიას ასწავლის. ძალიშვილი მარ- ტო საგნების სწავლით ვერ კმაყო- ფილდება, ის მოდის ჰასაკში, ქალის ბუნების მოთხოვნილება იღვიძებს, მას უნდა სიყვარული. შინც პირველი მოხვდა მან ის შეიყვარა, ე. ი. თავი- სი მასწავლებელი. პავლე ღამჯდარი- ნი გონიერი კაცია, იმან იცის, რომ ეს სიყვარული ჭეშმარიტი არ არის, არამედ პირველად აღგზნებული გრძნობის ბრმად ახირებაა და ამიტო- მაც მკაცრად უარ-ჰყოფს შავირდის ტრფობას. მაგიერად ის აცნობს მას ერთს ყმაწვილ-კაცს ნიკო ხიმიკაშვილს, რომელიც გაუარშიყდება ძატოს, ეს უკანასკნელიც თანაგრძნობას უცხა- დებს მას, და ბებერი მამის თანხმო- ბით, ერთმანეთს ირთვენ.

მთელი პიესა დამყარებულია ძატოს როლზე, რომელსაც ჩინებულად ას- რულებდა აბაშიძის — საფაროვისა. პოველი სიტყვა და წინადადება ამ- ტუციცებდა რომ ამ ჩინებულს მოთა- მაშეს თავის ნიჭის ბრძმედში გაუტა- რებია ამ როლის ანალიზი. მთელი მისი თამაში (გარდა დასასრულისა) იმალამ იყო მისი ნიჭის აპოთეოზი. „ზნელ ოთახში“ ინსტიტუტში მოს- წავლე ქალის როლის გარდა იგი ვერც- ერთს როლს ვერ თამაშობს ასე, რო- გორც ამ პიესაში ძატოს როლს. მარ- თალია მეორის მოქმედების დასას- რულს ბოლო მოულო მესამედი სცე- ნის გამოშვებით, მაგრამ როგორ უნ- და გავჰკაცხოთ ამისთვის, რომ მთელს თეატრში თორმეტი (12) მყურებ- ლის მეტს ვერ ხედავდა?

ღანარჩენი როლები ამ პიესისა პირველს მოქმედებაში რიგინად იქ- მენ ასრულებულნი და მეორეში კი უფრო სუსტად: ეტყოზოდათ, რომ მეორე მოქმედებაში როლები არ იცოდნენ ზეპირად. მეორე პიესა „ნიჭიანი“ კარგად ითა- მაშეს აბაშიძემ და აბაშიძის — საფა- როვისამ. ამ ვოდევილში თუ ვერ

მიუტია აბაშიძის — საფაროვისამ იმის-
თანა ყურადღება როგორც წინა-
დღეში, ეს იმიტომ რომ ძატოს რო-
ლი უფრო „მადლიანისა“ და უფრო
ძნელი თამაში სჭირია; მაშასადამე
უფრო შეშვენის მის ნიჭს.

ჭ.

უცხოეთი

წმინდი აბგაბი: ჩვენს გაზეთში
ამას წინად მოყვანილი იყო ცნობა
აგსტრიაში ნამდვილ კონსტიტუციო-
ნალების დასწვ, რომელიც ეწინააღდე-
გება ამ სახელმწიფოს ქვეშევრდომ
სხვა და სხვა გვარტომების დათანა-
წარებას. თუ რამდენად სამართლიან-
ია მათი წადილი, ამას ვხედავთ შემ-
დგვის სტატისტიკურის ცნობიდან:
მთელს იმპერიაში სულ 7,800,000
ნემენცი სცხოვრებს, მაშინ როდესაც
მთელი სახელმწიფოს მცხოვრებელთ
რიცხვი 37,000,000-ა, ე. ი. 1/4 ნაწი-
ლსსულს 3/4 დაჩაგვრა!

საბერძნეთის ფინანსური მდგომა-
რობა ეხლა ძალიან გაჭირებულია
საომრად მომზადების წყალობით. ხარ-
ჯი 9,000,000 დრახმით ქარბობს
შემოსავალს. ბარდა ამისა მმართვე-
ლობას 36,000,000 კიდევ სჭირია
მოულოდნელ შემთხვევისათვის, ასე
რომ მომავალს წელიწადში გასავლის
ანკარიში 88,000,000-მდე აიწივს.

დერვიშ-ფაშას წინადადება მიუტია
პლბანიის ლიგის მოთავეთათვის, რომ
ხელი აიღონ დულცინიოზე და ჩერ-
ნოგორიას ჩააბარონ იგი. ამასვე მო-
თავეებს უბასუხიათ, უმაღ ყველანი
გაეწყდებით სანამ დულცინიოს დაეთ-
მობოთ.

განცხადებანი

თუილისის სავაჭრო გიმნაზიის
მთავრობა ამით აცხადებს, რომ ამ
გიმნაზიის შესწავლაში დაჯდებიან ორი
სახელმწიფო ხარჯის ადგილი (გაგან-
სიან) ტფილისის გუბერნიის თავად-
სხნაურთ შვილთათვის. ამ ადგილზედ
გამოიწვევიან შემდეგი მორიგი გან-
დიადებები:

1) ბიორგი ტატიშვილი, ძე ქვრივის
ახს. ეკატერინე ტატიშვილისა, რე-
პუბლიკ გორის მაზრის სოფ. შვი-
ლეოში სცხოვრობს და

2) შაბრიელ რატიშვილი ახსნაურის
დავით შალვასძის რატიშვილის შვილი,
დუშეთის მაზრის სოფ. ქსოვრბში
მცხოვრებობს.

გინიცობას განმარტებული უმარტო-
ბა შეუწყნარებელის მიხედვის გამო
ექსამენზე არ გამოცხადდებიან სამი
თვის განმარტობაში, მაშინ მათ ეკარ-
გებათ შესწავლაში სახელმწიფო ხარჯ-
ზე შესვლის უფლება.

(3-2)

**ოპრო-პერსონის ნივთების გა-
სილა ჯანჯუღაშვილის მალაზიაში,**
ძონკურისს უპრაველენის განკარგუ-
ლებით, დანიშნულია ამ ნომერის
16-ს, კვირას, დილის 10 საათიდან
ნაშუადღეის 2-მდინ.

(4-3)

გამოვიდა ცალკე წიგნად და ისეიდება

კეპო

თხზულება ბაბრ. სუნდუქიანისა
ავტორისგანვე ქართულად ნათარგმნი.
ისეიდება: შევერდოვის სააგენტო-
ში (ბუღღარზე), ცენტრალურ წიგნის
მალაზიაში (პრწრუნის ქარვასლაში)
და ბიჭქუროვის წიგნის მალაზიაში
(ზუბალოვის შენობაში, ხოდან.)

ფასი 40 კაპ.

(5-5)

„პირუტყვთა დამცველი თფილისის
საზოგადოების“ გამგეობა უმორჩი-
ლესად სთხოვს ამ საზოგადოების
წევრთა, რომ საწევრო ხვედრი ფული
წარადგინონ საზოგადოების ხაზინა-
დართან ბაჭ. ძასუმოეთან იმის სა-
ვაჭრო სახლში, მრეწის შვიდანზე,
ჯაყელის სახლში შინც ამ ნომერის
20-მდინ ფულს არ შემოიტანს წევ-
რობიდან გამორიცხული იქნება.

5-5

ტფილისში

შავერდოვის გა- ზეთის სააგენტო

(ზოლოვინის პროსპექტი, ალექსან-
დროვის ბაღთან, შევერდოვის პავი-
ლიონში.)

დაიწყო ხელის-გოჭარის დრო
1881 წლისათვის.

ქველა დრო-გამოშვებითი გამოცე-
მებზე რედაქციისგან გამოცხადებულ
ფასებით: ადგილობრივზე, რუსულზე
და სამზღვარ-გარეთისაზე.

ბ.ბ. ქალაქ გარეშე მცხოვრე-
ბელთ ამ ადრესით უნდა ინებონ
მომართვა: Вь Тифлисъ, вь газетное
агентство В. Шавердова

(25-5)

ინკლისის მალაზიაში

**თუილისის
სააგენტო**

**გაქ-გას-
ტერი**

ამაგრებს თმას და ადრინდელ ფეხს
ამღვეს, ფასა ერთი შუშისა 2 მან.,
გაგზავნით 2 მანეთი და 28 კაპ.

აქვე ისეიდება ქინის ზომის და თმების
განსამაგრებლად. ფასი 1 მან. სწოტკებო
თავის ტკივილის მოსასპობლად, ტუ-
ლეტის საშანი, დუხები და სხვ.

(150-7)

ინგლისის ვალ- ზია

Maison de confiance

შეადრეთ ჩვენი ხაზი-1 მ. 10 კ. მოსკოვის ხაზი-19.40

— — — 1-20 — — 1-60
— — — 1-40 — — 1-80
— — — 1-60 — — 2-
— — — 1-80 — — 2-50

საუკეთესო-2- — — 3- —

იქვე ისეიდება სხვა საქონელიც:
თოფები, რევილიერები, კრაოტები,
ჭურჭელი, ჩაიდნები, გასაღებები, და-
ნები, კოვზები, ტაშტები, კალმები,
ქალაღი, შოკოლადი, კაკაო, კანფე-
ტები, მურამები, მაგნეზია, უნაგირი-
ბი, კლიონკა, წინდები-კაცისა და
ქალის, ხელ-სახოცები, მაკინტოშინ
კალენკორი-სულ ყველაფერი 25-
დამ 50 პროცენტით უფრო იაფად,
ვიღრე სხვა რომელსამე მალაზიაში.

შინც ქალაქს გარედამ 25 მანეთი-
დამ 1000 მანეთამდინ საქონელს გა-
მოიწერს, გასაგზავნს არაფერს არ
იხდის. (100-53)

ჯანჯუღაშვილის მალაზიაში

მისეიდება ნარდათ და ნაწილ-
ნაწილად, უტორგოთ, 120 ფუთი
ყავა, ჩაის ქალაღი, 14 წიგნი და
ვოდკები: პაპოვისა და შტრიტერისა
40 იახიკი, პრობკები 20 ფუთამდინ,
შამპანის ღვინო სამზღვარ გარეთისა
და რუსეთისა. ჩაი იახიკებით 18 ფუ-
თიანი, აგრეთვე სხვა და სხვა ფხსა-
ცმელები და კლოშები.

მისაც ამ საქონლის ნარდათ ანუ
ნაწილ-ნაწილად ყიდვა ჰსურს, ნახვა
საქონლისა შეუძლიან მუდამ დღე
დილის 10 საათიდან ნაშუადღეის 2
საათამდინ, ყოველ მყიდველს შეუძ-
ლიან მიჰმართოს ძონკურისს წევრებს,
რომელნიც გაყიდვის დროს მალაზია-
ში იმყოფებიან.

(6-3)

მოგაპალის 1881 წლის პირველის
ინფორმაცია გამოვა მართული ლი-
ტერატურული და პოლიტიკური
შურნალი

„მიმოხილვა“

ზროგნამა ამ ჟურნალისა:
ბელეტრისტიკა, ისტორია,
კრიტიკა და ბიბლიოგრაფია, მი-
ნაური მიმოხილვა და ჰოლი
ტიკა.

გამოვა თვეში ერთხელ შვიდი
თაბახიდან ათამდის.

ფასი ჟურნალისა წელიწადში
რუბ მანეთი; ნახევარი წლისა
ოთხი-დ-ათი მანური.

ხელის-მოწერა მიიღება თბი-

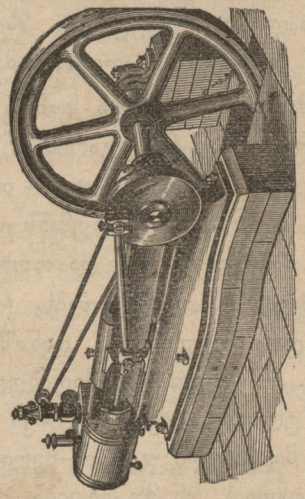
ლისში ჩარკვიანის ქუჩაზე
წიგნის მალაზიაში, ქვეშევითის
ეკატერინის შენობაში № 1 და
და თვით რედაქციაში გიორგი-
ვის ქუჩაზე, არჯვანისძის სახ-
ლებში, № 11.

გარეშე ხელის-მომწერნი მო-
მართვენ რედაქციაში ამ ადრესით:
Вь Тифлисъ, вь книжный магазинь
Гр. Чарквiani.

რედაქტორი და გამომცემელი
ინფო. ბაბაშვილი.

(5-4)

გუგუას ქავკაჟის

მალაზიაში

მოსკოვში, მიანციკის ქუჩისა და
ლიუბიანი მეიდნის კუთხეში

მოიზოება შემდეგი მაშინები:

ორთქლის მაშინები 3-25 ცხენის
ძალისა.

სალესავი მაშინები 28 ფუთამდინ
სიგრძით.

საბურღავი მაშინები.
საშალაშინებელი მაშინა.

მონომეტრები, კრანები, არმატურა.
ათეულის (დესიატინია) სასწორი.
ინგლისის ქამრის ტყავები.

ჩინის ტრუბები (მილები) და სხვ.
და სხვ.

აქვე ჰკისრულობენ სხვა-და-სხვა
ქარხნების გამართვას.

პრესკურანტი (ფასების სია) მსურ-
ველს მოთხოვნისათავე გაეგზავნება.
4-3

შენიშვნა

რადგან მოქალაქეებში გამოჩენილი
და მადებული წამალი.

თმის განსამაგრებელი

მაკ-მასტერი

ერთობ ბევრი ისეიდება, ამას განსა-
ინგლისის მალაზიაში ეს წამალი
ესლ 2 მანეთად ღირს.

(100-69)

ინგლისის მალაზიაში მიღებულ
ლია შამოლადი და აკაპო ჩრდი.
(20-19)